

‘Ο ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ
Φρ. χρ. 10.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ἐθν. Τραπεζῆς Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιδόδρομου, (Ὁψθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλὴ). Στὸ Βόλο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνδὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Μελέτη καὶ σκέψη—Τὰ παιδιὰ — Νὰ ἐπικη-
ρυχοῦν κ' οἱ βιβλιοκάπηλοι.

ΜΕΛΕΤΗ καὶ σκέψη. Νά, τί λείπει ἀπὸ τοὺς Ρω-
μαιοὺς. Καὶ συμβουλευόμενος ὁ Διάδοχος τοὺς ἀξιωματικοὺς
στὰ μεγάλα γυμνάσια νὰ μελετοῦν καὶ νὰ οὐκείθουνται,
ὅλους τοὺς Ρωμαιοὺς συμβούλευε. Κάθε ζήτημα, καὶ τὸ σοβα-
ρότερο, στὸ κάθε φαινόμενον τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς
μας ζωῆς, δίχως μελέτη καὶ δίχως σκέψη τὸ καταπιανόμε-
στε ὅπως τύχει καὶ ὅπως τὸ συλλογιστοῦμε κείνη τῇ στιγμή.
Δηλ. μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς πὺς δουλεύουμε μ' ἔμπνευσιν,
πὺς αὐτοσχεδιάζουμε. Κ' εἶναι, πάνανθμά τα, μερικά
πράγματα ποὺ χρειάζονται μελέτη καὶ σκέψη, μελέτη καὶ
σκέψη χρονῶνε, γιὰ νὰ πινύχουνε καὶ ποὺ μὲ τὸ αὐτοσχεδια-
σμα χαντακώνονται.

Τὰ λόγια τοῦ Διαδόχου νὰν τὴ μελετήσουνε βαθιὰ οἱ ἀ-
ξιωματικοὶ μας, νὰν τὰ μελετήσουνε βαθιὰ καὶ ὅλ' οἱ Ρωμαιοὶ
καὶ μὲ δαῖτα νὰ κανονίσουμε τὴ μελλούμενη δουλιὰ μας.
Μελέτη καὶ σκέψη μᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ ποητήσουμε στρα-
τό, τὰ ἴδια μᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ ποητήσουμε καὶ Κράτος.
Χρειάζεται νὰ κουράσουμε λίγη τὴ σκέψη μας γιὰ νὰ σω-
θοῦμε.

★

ΟΠΙΟΙΟΣ ἔβλεπε τὴν Κερικὴν τὴν πρώτην τὰ μικρὰ πριγ-
κητόπουλα νὰ πηγαίνουν καθέλλη μπροστὰ ἀπὸ τὸ στρατὸ
ποὺ γύριζε στὴν πόλιν, ὕστερα ἀπὸ τὴν τελετὴν ποδῶν
στὸ Γουδί, ὅπου τὰ βλεπε ξεχνούσε πὺς εἶναι βσιλῆπουλα
καὶ τὰ χαμῶνε μόνο ὡς παιδιὰ ποὺ ἔτσι, πάντῃ μπό-

λαμπρά. Δὲν τὸ καταλαβαίνε, δὲ σταθήκανε τὴν ὥ-
ρα ποὺ ἔπρεπε νὰ σταθοῦνε. Γυρέβανε τὴν γιατρεῖαν,
καὶ ζύγωνε ὁ κίντυος συνάμα· καταχραστήκανε τὸ
φῶς καὶ φέριανε τώρα τὸ σκοτάδι. Τοὺς θάμ-
πως ὁ ἥλιος καὶ δὲ θυμῆθήκανε τὴ νύχτα. Δὲν προ-
σεῖχανε στὸν κανόνα τῆς ζωῆς, τοῦ κόσμου τὸν κα-
νόνα, δὲν προσεῖχανε στὴ γυροστρεφίαν τῆς γῆς ποὺ
σοῦ μαθαίνει νὰ σμίλῃς ἀρμονικὰ τὴ μέρα μὲ τὴ
νύχτα, τὴν ἀπραξίαν μὲ τὴν πράξιν. Ὀνειρεφτήκανε
τὴ μέρα γιὰ παντοτινὴν δὲν τὴ μετριάσανε μὲ τῆς
νύχτας τὴν καλοσύνην καὶ τὴν κόντεβε ἡ νύχτα νὰ
γίνη παντοτινὴν σὰν τὸν ἐρὸ τους μίαν ἀπρόφταστη
μέρας.

Ἀπὸ τὴν παρκακεθὴ, δώδεκα τοῦ Γενάρη ὅπου
πηδοῦσε ὁ κ. Χουίταρης ἀπὸ τὴ χαρὰ του, μπορεῖ
νὰ πῇ κανεὶς πὺς ἀρχίσανε τὰ πράγματα νὰ χεροτε-
ρίβουνε μὲ τὰ σωστά. Δὲ φανερώθηκε ἀμέσως τὸ
κακὸ ἢ τὰ χίλια τὰ κακὰ ποὺ βίχτηκανε ἀπάνω της,
γιατὶ ἓνα ἓνα λὲς καὶ πιάσανε νὰ τῆς πολιορκήσουνε
τὴν ξαστενισμένη, τὴν κλονισμένη τὴν ὑπαρξὴ της.
Ὁ κ. Σεβιλὰς τὸ καμάρωσε μάλιστα, τὸ εἶπε ἀ-
ξιόλογο σημάδι ποὺ τὴς δεκατρεῖς, κατόπι λοιπὸν
ἀπὸ τὸ ραδιογράφημα καὶ μ' ὅλη τὴν ἀντιαβγικὴ ρα-
διονέργειαν, ὥς τὸσο ἀδιαθέτησε ἡ Κατινούλα, τρεῖς

στὰ πρέπει νὰ βαδίζουν καὶ νὰ βλέπουν, ἀφοῦ σ' αὐτὰ στη-
ρίζονται ὅλες οἱ ἐλπίδες μας γιὰ τὸ μέλλον. Σῶνε μοναχὰ
ὁ δασκαλισμὸς νὰ μὴν τις ψαλλιδίσει καὶ αὐτὰς τις ἐλπί-
δες μας.

★

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΑΖΑΡΟ δίνει καὶ παίρνει πάλι. Ἀ-
διάντροπο καὶ λωποδυτικώτατο παζάρι ποὺ τὸ προστατεύει
ἡ Πολιτεία χωρὶς νὰ παίρνει κανὲν μερικὸν ἀπὸ τὴς κλεψίας.

Τοῦ κάκου οἱ γονεῖς σκίζουν τὰ ρούχα τους κ' οἱ φη-
μερίδες χαλνοῦνε τὸν κόσμο μὲ τὴς φωνές. Κανεὶς δὲν τοὺς
ἀκούει. Οἱ βιβλιοκάπηλοι κάνουνε ἥτυχα ἥσυχα τὴ δουλιὰ
τους καὶ ληστεύουν ἀδιάντροπα τὸν ἄμοιρο τὸν κοσμάκη.
Καὶ νὰ δαῖτε καὶ τοῦτο τάνάποδο· ληστὲς ἐπικηρύχουν-
ται κάθε μέρα δὲν εἶδαμε ὅμως ποτὲ νὰ ἐπικηρυχθεῖ καὶ
κυνένας βιβλιοκάπηλος

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

“ὦ! ἄκου με, ποὺ μιὰ χαμένη
γυρεύω θύμηση νὰ σοῦ ξεπνήσω.
“Ακου με, μία περασμένη
καὶ γλυκεῖα θύμηση θὰ σὲ κοιμήσω.

“Ακου με, καὶ τὰ περασμένα
μπροστὰ σου πάλε θὰ φανερωθοῦνε.
“Ακου με, καὶ τὰ ξεχασμένα
ἀλάκαιρα θὰ νὰ σοῦ θυμηθοῦνε.

“Ακου με, ἄκου με λιγάκι....
Εἶμαι ὁ ἦχος ἀπὸ τὸ τραγοῦδι
τὸ μυστικόν. “Ἐνα φιλάκι
σοῦ δίνω καὶ σ' ἀφήνω ἓνα λουλουδί.

Τοῦ μέσα κόσμου σου, νά, τώρα
τὸ ἄγνωστο τὸ σήμαντρο σημαίνει.
“Αχ! ἄκουσέ με λίγην ὥρα,
γιατὶ εἴταν φύγω τίποτις δὲ μένει....

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ.

Θ Ε Α Τ Ρ Ι Κ Α

ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ

Ἀπ' ὅλους τοὺς καλλιτέχνες, ἐκεῖνοι ποὺ συνε-
δένονται περισσότερο μὲ τὸ κοινόν, ἐκεῖνοι ποὺ βρί-
σκονται περισσότερο στὴν πράξιν παρὰ στὴ θεωρίαν,
εἶναι, βέβαια, χωρὶς ἀντιλογία οἱ ἠθοποιοί. (Ἡ λέ-
ξη ἔχει καθιερωθεῖ πιά). Αὐτὸ δὲν ἔχει ἀπλὴ μονάχα
σημασία. Μέσα στὴν πολυμορφία τῆς σημερινῆς ζωῆς,

ὁ πλουτολογικὸς ἀγὼνας τῆς κοινωνίας, εἶναι ὁ πρῶ-
τος καὶ ὁ μέγας, καὶ ὅλες οἱ καλλιτεχνικὲς ἰδεο-
λογίαι σκοντάφτουν πάντα ἀπέναντί του. Ὅμως μέσα
στὴν τόση πρᾶχτικότητά, ἔρχονται στιγμὲς ποὺ οἱ
ἄνθρωποι διψοῦν μιὰ πνευματικὴ λειτουργίαν, ἀπάνουν
ἀπὸ τὰ συνειθισμένα. Καὶ ἡ τέτοια διψὴ εἶναι ποὺ
φέρνει τὴν προσοχὴ τοῦ πολλοῦ κοινοῦ στὴν καλλι-
τεχνίαν. Τὸ πιὸ εὐκόλο, τὸ πιὸ πρόχειρο ξεδίψασμα
βρίσκεται στὸ θέατρο. Μὰ ἴσως καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο.

Κ' ἔτσι ἡ ὑποστήριξις τοῦ θεάτρου, σὲ κάθε κοι-
νωνίαν, εἶναι πιὸ σημαντικὴ ἀπὸ τὴν ὑποστήριξιν κά-
θε ἄλλου κλάδου καλλιτεχνικοῦ. Τὸ παρατηροῦμε
σήμερα κ' ἡμεῖς ἰδῶ, βασιτώντας πάντα τὴς ἀναλο-
γίας. Οὔτε ὁ ποιητὴς, οὔτε ὁ ζωγράφος, καὶ ἀκόμα
καλὰ καλὰ οὔτε ὁ μουσικός, ὑποστηρίζεται τόσο ἀπὸ
τὸ κοινόν—ἀδιάφορο ἐν τούτῳ εἶναι μικρὸ ἢ μέγαλο,
—τὸ θέμα ἀλλοιωτικόν,—ὅσο ὁ ἠθοποιός. Ἐκεῖ ποὺ ὁ
στοχαστικὸς, ὁ βαθύς, ὁ ἀψηλόνότητος ποιητὴς, περ-
νᾷ σκεδὸν ἀπαρατήρητος, ὁ καλὸς ἠθοποιὸς θυμά-
ζεται καὶ λογαριάζεται. Ἀς ποῦμε πὺς ἡ αἰτία εἶ-
ναι τὸ πὺς ὁ ἠθοποιὸς μᾶς παρασταίνει τὴν ἰδέαν,
σωματοποιημένη καὶ ζωηρανμένη, πὺς χτυπητὴ στὴν
ἐντίληψιν, ἀπὸ τὸν ποιητὴν, ποὺ τὸ ἀκολουθεῖται του
σὲ ὕψος καὶ σὲ βάθος, χωρὶς τὸν ἠθοποιὸν διερμηνέα—
ἐν τύχῃ ὁ ποιητὴς νὰ εἶναι δραματικός—ἀπαιτεῖ
ἐργασίαν τοῦ μυαλοῦ δυνατοτέραν καὶ συνθετοτέραν.

Γιὰ τοῦτο ἴσα ἴσα ἔχουμε τὴν ἀπαίτησιν οἱ ἠθο-
ποιοὶ νὰ στέκονται πάντα σ' ἓνα βαθμὸν ἀξίας, καὶ
νὰ πασιζοῦν ὅλοένα νὰ ρουφήξουν τὴν αὖρα μιᾶς ἀ-
ληθινῆς τέχνης, καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἡ μηχανὴ Τέχνης
σ' αὐτοὺς μοναχὰ δὲ γίνεται μητριά.

Στὸ θεατρικὸν τῆς «Νέας Σκηνῆς» καὶ φέτο κα-
θὼς καὶ πάντα, στήθηκε ἡ χάρις νὰ παρουσιάσῃ στὸ
κοινόν τὴν κ. Κυβέλην Ἀδριανοῦ. Εἶναι ἡ τεχνήτρα
ποὺ ἀναφισβήτητα συγκεντρώνει πολλὰ χαρίσματα
φυσικὰ γιὰ τὴ σκηνή. Ἀνάστημα ἐψηλόν, κορμὶ χυ-
τό, καὶ ἐκφραστικότητα μεγάλη τοῦ προσώπου. Ἐ-
χει κοντὰ σ' αὐτὰ καὶ τὸ προτέρημα νὰ προσέχῃ
στὸ ντύσιμόν της. Αὐτὸ ἔχει νὰ κάμῃ κάμποσον στὴν
ἐπιτυχίαν τοῦ ἠθοποιοῦ, ἴσως τὸ μισὸ τοῦ ὅλου, καὶ
κρίμα ποὺ στὸ ἑλληνικὸν θέατρο δὲν τὸ ἐννοίωσαν ἀ-
κόμα κ' οἱ ἄλλοι ἠθοποιοί. Τὸ καλοθεαλμένο κοστού-
μι, τὸ καθαρό, τὸ χτενισμὸν τὸ καλλιτεχνικόν, ὁ
φιλόλογος ὁ κανονικός, ἡ χρυσὴ καρφίτσα καὶ τὰ ἄλ-
λα κοσμήματα, τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ πρεπούμενα,
ὅλα ὅλα ἀπὸ τὸ καπέλλο ὡς τὸ παπούτσι, ἔχουν
μεγάλαν σημασίαν, γιατί δίνουν ἓνα σύνολον ἀφεγὰδια-

ἀπὸ μένα ποὺ πάντα μου ὅλα σὰς τὰ λέω ἀπα-
ράλλαχτα ὅπως εἶναι.»

Ἐνα στρεῖδι, ἓνα κρομμυδάκι, ἓνας βήχας ἢ ἓνα
βήξιμον, δυὸ λόγια μίαν νοσοκομείαν, νὰ ποὺ καταντᾷ
νὰ συμπαζοῦν τὸ λογισμὸν του, νὰ ποὺ συγκεντρώνει
τὴν ζωὴν τοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἴδιος ποὺ ὁ νοῦς του τρέ-
χει φτερό σ' ὅλη γύρω γύρω τὴ δημιουργίαν καὶ σοῦ
τὴ φέρνει πίσω, νὰ τὴ χάρις, νὰ νὰ βαστοῦσε πονηστὸ
μικρὸ τὸ στόμα, ἓνα κλαράκι. Στενώνει ὁ κύκλος
μὲ τὴν ἀββώστιαν ὁ ἄββωστος στὴν οἰκουμένην δὲ βλέ-
πει παρὰ μιὰ σούπα, κ' ἡ σούπα, γιὰ τὸν γιατρὸν ἢ
γιὰ τὸ φίλον, γίνεται ὁ μόνος καθρέφτης ὅπου μπορεῖ
ἀκρίβη τὸ μάτι του νὰ δῇ μιάν ἀντιφωγγίαν, ἓνα φῶς
ἀπὸ τὴν οἰκουμένην τὴν ζωτοπυρκαγίαν. Μιὰ φού-
σκα, καὶ μέσα της σπαράζει ἀλάκαιρον τῆς πλάσης
τὸ μυστικόν, ἀλάκαιρον λαχταρᾷ ἢ μοῖραν τοῦ πλα-
σμένου.

Πέρα γιὰ πέρα ἔβλεπε τώρα νὰ φέβγουνε ὁ Ἀν-
τρέας καὶ τὸ Σοφοκλὴν τοῦ καὶ τὸ Φιλοκτήτη καὶ τὴ
λάμψη τοῦ κόσμου τοῦ ἀρχαίου, τοῦ λατρετοῦ. Τὰ
γράμματα διάβαζε, τὰ γράμματα τῆς Κατινούλας.
Ἡ παραμικρὴ λεπτομέρεια, ὡς καὶ κείνες ποὺ πρῶ-
τα πρῶτα, σὰ δὲν ἐνοιοῦθι· τί κακορίζικο πρᾶγμα καὶ
τί ἅγιον εἶναι τὰ θρώπινα τὸ κουφάρι, θὰ τοῦ χτυποῦ-